

แนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู THE ASSESSMENT GUIDELINE OF PRE-SERVICE TEACHER'S COMPETENCY BASED ON TEACHING PROFESSIONAL STANDARDS

นริศรา เสือคล้าย *

Narissara Suaklay

Corresponding Author E-mail: Narissara.su@up.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู และนำเสนอแนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูที่เลือกมาแบบเจาะจง จำนวน 25 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูคาดหวังให้นิสิตนักศึกษาครูมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ คือ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

2. แนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 3 สมรรถนะ ดังนี้ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู ควรประเมินเกี่ยวกับความมุ่งมั่นพัฒนา ความเอาใจใส่ และการสร้างแรงบันดาลใจ รวมถึงการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน 2) การจัดการเรียนรู้ ควรประเมินเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในสาขาวิชาเฉพาะ การประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียน การทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ควรประเมินเกี่ยวกับความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียน การเข้าถึงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

คำสำคัญ: แนวทางการประเมิน, สมรรถนะนิสิตนักศึกษาครู, มาตรฐานวิชาชีพครู

ABSTRACT

The objectives of this qualitative research were: 1) to study the pre-service teacher's competency according to the expectations of those involved in the production of student teachers 2) to propose the assessment guideline of pre-service teacher's competency based on teaching professional standards. Data were collected by a structured

* วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education, University of Phayao

interview from 25 key informants with purposive sampling and then analyzed the data by content analysis.

The results of this research found that:

1. The pre-service teacher's competency according to the expectations of those involved in the production of student teachers aligned with teaching professional standards, that consisted of 3 competencies which were: 1) the teacher performance 2) the learning management 3) the relationship with parents and community.

2. The assessment guideline of pre-service teacher's competency based on teaching professional standards consisted of 3 competencies: 1) teacher performance; should be assessed on the commitment to development, the empathy, and the inspiration that including acting as a good role model for students 2) learning management; should be assessed on the learning management in a specific field, the assessment to improve and develop the students, making a report on learning management results, making student care solution, and conducting the classroom action research 3) relationship with parents and community; should be assessed on the cooperation with parents to develop and to solve the problems of the students, and the participation in community activities to support quality learning of the students.

Keywords: Assessment guideline, Pre-service teacher's competency, Teaching professional standards

บทนำ

มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพควบคุมนั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะ ต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ ดังนั้นคณะกรรมการคุรุสภาจึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ในส่วนของมาตรฐานวิชาชีพครู ด้านมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และมาตรฐานการปฏิบัติงาน เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและทิศทางการศึกษาของชาติ โดยออกเป็น “ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562” ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2562 เป็นต้นมา (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2563)

ประกาศคณะกรรมการคุรุสภาดังกล่าวระบุว่า มาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย สาระความรู้ และสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นเกณฑ์

ในการพิจารณาให้การรับรองปริญญา และประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพครูของสถาบันต่าง ๆ ที่เสนอให้ครุสภารับรอง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 เป็นต้นไป รวมทั้งใช้เป็นกรอบในการดำเนินการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู เพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดให้ผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศ ต้องผ่านการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด โดยมีผลบังคับใช้กับผู้เข้ารับการศึกษาในหลักสูตรปริญญา และประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่คุรุสภารับรอง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2562 เป็นต้นไป อาจจะทำให้บุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาในหลักสูตรปริญญาและประกาศนียบัตรทางการศึกษา เพื่อการประกอบวิชาชีพครู ยังมีความเข้าใจที่ไม่สอดคล้องตรงกัน ดังนั้นมาตรฐานที่กำหนดขึ้นจึงเป็นความร่วมมือในการเสริมสร้างสมรรถนะบัณฑิตวิชาชีพครูตามมาตรฐานวิชาชีพ ระหว่างคุรุสภากับสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพ (ภัทรพร เกษสังข์ และคณะ, 2562; ชรินทร์ มั่งคั่ง, 2560; มานูนญ์ สุติศา และ ศรายุทธ เงามคำ, 2560; วิรุจ กิจนันทวิวัฒน์, 2560) แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่เหมือนกันคือการทำ ความเข้าใจเกี่ยวกับสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ไม่ว่าจะเป็นการศึกษากับครูหรือนิสิตนักศึกษาครูก็ตาม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสมรรถนะครูให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนดไว้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำตัวแปรสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพจากงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษ้างานต้น มาสังเคราะห์ตามสมรรถนะในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อพิจารณาว่างานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ได้ทำการศึกษาในประเด็นของสมรรถนะในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพครูมากน้อยเพียงใด เพื่อนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพข้างต้น พบว่าค่อนข้างมีการศึกษาที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นการศึกษาสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพในภาพรวม หรือการศึกษาสมรรถนะครูตามมาตรฐานวิชาชีพย่อย โดยมีการศึกษาทั้งกับตัวอย่างที่เป็นครูประจำการในสถานศึกษาหรือนิสิตนักศึกษาครู ซึ่งจากการสังเคราะห์ตัวแปรสมรรถนะในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้นประกอบกับประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2563) ข้อ 2 ให้ยกเลิกความในหมวด 1 ผู้ประกอบวิชาชีพครูของประกาศ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงนำสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานการฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียนตามประกาศฯ พ.ศ. 2562 มาศึกษาเพื่อพัฒนาแนวทางในการประเมินสมรรถนะสำคัญของนิสิตนักศึกษาครูที่เข้ารับการศึกษาฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา

การฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการผลิตครู เพราะเป็นกระบวนการภาคปฏิบัติที่จะช่วยเสริมสร้างนิสิตนักศึกษาครูให้เป็นผู้มีความรัก ความศรัทธาต่ออาชีพครู และมีความรู้ความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ เป็นที่พึงพอใจแก่หน่วยงานผู้ใช้ครู กระบวนการภาคปฏิบัติต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การผลิตครูมีคุณภาพที่พึงประสงค์ได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานผู้ใช้ครูอย่างจริงจัง เพราะหน่วยงานผู้ใช้ครู คือ สถานที่ฝึกปฏิบัติ เป็นแหล่งต้นแบบที่จะให้นิสิตนักศึกษาครูได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ควบคู่กับการเรียนรู้ภาคทฤษฎีจากมหาวิทยาลัยในทุก ๆ ขั้นตอน (วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565)

ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้ง 3 สมรรถนะที่คุรุสภากำหนดไว้ คือ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู ประกอบด้วย การมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู การส่งเสริมการเรียนรู้ การเอาใจใส่ และการยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล การสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้างนวัตกรรม การพัฒนาตนเองให้มีความรอบรู้ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นพลเมืองดี 2) การจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ ให้มีปัญญารู้คิด มีความเป็นนวัตกร และมีความสุขในการเรียน ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบ การวิจัย สร้างนวัตกรรม และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ สื่อ และการวัดการประเมินผลการเรียนรู้ การบูรณาการความรู้และศาสตร์การสอน และการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง และชุมชน ประกอบด้วย การร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนา และแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีความคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน การศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม และการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2563)

จากปัญหาและความสำคัญของมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา และความสำคัญของสมรรถนะตามมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูที่สถาบันการผลิตครูต้องดำเนินการในการนำพาสถาบันและนิสิตนักศึกษาครูในหลักสูตรให้สามารถปรับตัวรับกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในปัจจุบันและอนาคต การส่งเสริมสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากการที่สถาบันการผลิตครูสามารถผลิตนิสิตนักศึกษาที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูได้นั้นจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงคุณภาพของสถาบันการผลิตครู และเป็นการการันตีเพื่อให้องค์กรและหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ เกิดความเชื่อมั่น ไว้วางใจในการผลิตครูของสถาบันนั้น ๆ ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าวจึงสนใจทำการศึกษาวิจัย เรื่อง “แนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐาน

วิชาชีพครู” เพื่อศึกษาถึงสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูว่ามีความสอดคล้องและเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่คุรุสภากำหนดขึ้นไว้หรือไม่ อย่างไร และนำข้อมูลดังกล่าวมาจัดทำเป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้สถาบันผลิตครูมีแนวทางและเกณฑ์การประเมินที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นำไปสู่การได้มาซึ่งผลการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู
2. เพื่อนำเสนอแนวทางในการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู ในประเด็นเกี่ยวกับสมรรถนะครูที่จำเป็นสำหรับนิสิตนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ไปนำเสนอเป็นแนวทางในการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ คือ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูจำนวนทั้งสิ้น 25 คน ประกอบด้วยอาจารย์นิเทศก์จากวิทยาลัยการศึกษา จำนวน 10 คน ครูพี่เลี้ยงประจำโรงเรียน จำนวน 10 คน และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่รับนิสิตจากวิทยาลัยการศึกษาเข้าฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ จำนวน 5 คน ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการกำหนดคุณลักษณะเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมวิจัย ดังนี้ 1) เป็นอาจารย์นิเทศก์จากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาที่มีประสบการณ์ในการนิเทศไม่น้อยกว่า 5 ปี 2) เป็นครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนที่รับนิสิตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และ 3) เป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่รับนิสิตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งบุคคลทั้งสามกลุ่มเป็นผู้ที่มีความสนใจและเต็มใจให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในดำเนินการวิจัย และให้การสนับสนุนในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ที่มีเนื้อหาครอบคลุมประเด็นเกี่ยวกับสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครู

ตามความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อรายการเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ และส่วนที่สองเป็นข้อรายการเกี่ยวกับสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี กฎกระทรวง จากตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู และแนวทางในการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู

2.2 กำหนดขอบเขตและกรอบแนวคิดในการศึกษา เพื่อนำไปกำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์

2.3 นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาสังเคราะห์และสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ไปตรวจสอบความถูกต้องในการใช้ภาษาและตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

2.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

2.6 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูล คือ อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้ปกครองนักเรียนจากโรงเรียนที่รับนิสิตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จำนวน 25 คน

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยติดต่อและนัดหมายกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์

3.2 ผู้วิจัยดำเนินการลงภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ โดยมีการชี้แจงต่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูลถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ในครั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปเป็นการหาแนวทางในการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ใช้เวลาในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างคนละประมาณ 1 ชั่วโมง

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามข้อรายการในแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ซึ่งในขณะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้วิจัยทำการบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ลงในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ และขออนุญาตทำการบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ควบคู่ไปด้วย

3.4 ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการถอดเทปคำสัมภาษณ์แบบคำต่อคำจนได้รายละเอียดครบถ้วน เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์เนื้อหาในขั้นตอนต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหามาสรุปลงเป็นข้อค้นพบตามวัตถุประสงค์การวิจัยในลักษณะของข้อความเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู พบว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่รับนิสิตจากวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา เข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ต่างคาดหวังให้นิสิตนักศึกษาครูมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้ง 3 สมรรถนะ คือ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ซึ่งทั้งอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังให้นิสิตนักศึกษาครูมีสมรรถนะในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในแต่ละสมรรถนะ ดังนี้

1.1 การปฏิบัติหน้าที่ครู นิสิตนักศึกษาครูควรต้องมีสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่ครู คือ ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนทั้งภายนอก ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย บุคลิกภาพ กิริยามารยาท มีระเบียบวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบ รวมถึงสามารถสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี และภายในที่เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด การมีจิตวิญญาณความเป็นครู การมีจิตสำนึกที่ดี พร้อมทั้งจะเสียสละและทุ่มเทต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวม นอกจากนี้ยังควรให้ความสำคัญและมีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมถึงหมั่นพัฒนาตัวเองให้มีความรอบรู้อยู่เสมอ และพร้อมที่จะส่งต่อความรู้และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนต่อไป

1.2 การจัดการเรียนรู้ นิสิตนักศึกษาครูควรต้องมีสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ คือ ควรตระหนักถึงความจำเป็นในการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำมาใช้ในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ได้ตรงตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลาง จัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน มีความคิดสร้างสรรค์ในการจัดทำแผนการเรียนรู้ ลงมือทำแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยใช้เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียน สร้างสรรค์สื่อการจัดการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย สามารถออกแบบและเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สามารถท้าววิจัยเพื่อแก้ปัญหาให้กับนักเรียนในชั้นเรียน และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนาผู้เรียน บริหารจัดการชั้นเรียนและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมี

ความสุขในการเรียน รวมถึงเรื่องของการดูแล ช่วยเหลือ พัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และสามารถรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้อย่างเป็นระบบ

1.3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน นิสิตนักศึกษาครูควรมีสมรรถนะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน คือ ควรมีบทบาทในการเป็นผู้นำกิจกรรมหรือวิทยากรหลักในการทำกิจกรรมสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อเป็นตัวแทนของโรงเรียนในการสื่อสารกับผู้ปกครองได้ตรงตามเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามที่โรงเรียนกำหนด ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและชุมชน ให้ความร่วมมือและทำกิจกรรมของโรงเรียนและชุมชน จัดทำรายงานความก้าวหน้าของนักเรียนด้านการเรียนและพฤติกรรมร่วมกับครูพี่เลี้ยง ให้ผู้ปกครองทราบในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ยังควรต้องมีความเข้าใจในประเพณีวัฒนธรรมของชุมชนที่ไปปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี

2. ผลการศึกษาแนวทางในการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามรายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครูตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (2563) พบว่า แนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สาระการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ 3 สมรรถนะ เป็นดังนี้

2.1 การปฏิบัติหน้าที่ครู ควรประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพที่เกี่ยวกับความมุ่งมั่นพัฒนา เอาใจใส่ และสร้างแรงบันดาลใจ รวมถึงปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับผู้เรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูร่วมกับการวิเคราะห์สมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่องรายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2563) สามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางการประเมินตามพฤติกรรมบ่งชี้ได้ดังนี้

สมรรถนะในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู	- มีความเป็นกัลยาณมิตรต่อผู้เรียน - ทุ่มเทเวลาในการเตรียมการสอนเพื่อประโยชน์ต่อผู้เรียน - มุ่งมั่นตั้งใจในการพัฒนาผู้เรียนด้วยจิตวิญญาณความเป็นครู
2. ส่งเสริมการเรียนรู้ เอาใจใส่ และยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล	- ส่งเสริมและเอาใจใส่การเรียนรู้ของผู้เรียน - ยอมรับความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละบุคคล

สมรรถนะในมาตรฐาน ประสบการณ์วิชาชีพ	พฤติกรรมบ่งชี้
3. สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้ เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ และผู้สร้าง นวัตกรรม	- เป็นแบบอย่างเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ใฝ่ เรียนรู้ - เป็นแบบอย่างเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนให้เป็นผู้ สร้างนวัตกรรม
4. พัฒนตนเองให้มีความรอบรู้ ประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดี มี คุณธรรมจริยธรรม และเป็น พลเมืองดี	- ศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ทางวิชาการเพื่อพัฒนา ตนเองให้มีความรอบรู้ - เข้าร่วมกิจกรรมหรือเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาวิชาชีพ - ประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดี ปฏิบัติตนตามกติกาและ ข้อบังคับของสังคม

ตารางที่ 1 แนวทางการประเมินตามพฤติกรรมบ่งชี้ในการปฏิบัติหน้าที่ครู

2.2 การจัดการเรียนรู้ ควรประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูในมาตรฐาน
ประสบการณ์วิชาชีพที่เกี่ยวกับความสามารถในการจัดการเรียนรู้ การมีส่วนร่วมในการพัฒนา
และส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผนการสอนและการเรียนการสอนที่เน้นการ
พัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ ให้มีปัญญารู้คิด มีความเป็นนวัตกร และ
มีความสุขในการเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การออกแบบและเลือกใช้
สื่อและการวัดการประเมินผลการเรียนรู้ การจัดทำรายงานผลการจัดการเรียนรู้ การดูแล
ช่วยเหลือนักเรียน การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน การบูรณาการความรู้และ
ศาสตร์การสอน การทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ ซึ่งผลการ
วิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูร่วมกับการ
วิเคราะห์สมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานประสบการณ์
วิชาชีพ (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และ
ประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562,
2563) สามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางการประเมินตามพฤติกรรมบ่งชี้ได้ดังนี้

สมรรถนะในมาตรฐาน ประสบการณ์วิชาชีพ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา และส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษา	- วิเคราะห์ความสอดคล้องของมาตรฐานการเรียนรู้ของ หลักสูตรแกนกลางกับหลักสูตรสถานศึกษา - วิเคราะห์ความสอดคล้องของกิจกรรมการเรียนรู้ และ สื่อ กับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร

สมรรถนะในมาตรฐาน ประสบการณ์วิชาชีพ	พฤติกรรมบ่งชี้
	- วิเคราะห์ความสอดคล้องของวิธีการวัดและประเมินผล การเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร
2. การจัดทำแผนการสอนและ จัดการเรียนการสอนที่เน้นการ พัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ พัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และ ความสนใจ ให้มีปัญญารู้คิด มี ความเป็นนวัตกรรม และมีความสุข ในการเรียน	- จัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนที่เน้นการ พัฒนาผู้เรียนตามความถนัด และความสนใจ - จัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมี ปัญญารู้คิด มีความเป็นนวัตกรรม - จัดทำแผนการสอนและจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมี ความสุขในการเรียน
3. ดูแล ช่วยเหลือ พัฒนา และ รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็น รายบุคคลอย่างเป็นระบบ	- ดูแล ช่วยเหลือ และพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ - รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็น ระบบ
4. วิจัย สร้างนวัตกรรม และ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีให้เกิด ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	- ทำวิจัยที่สอดคล้องกับปัญหาของผู้เรียนได้ - สร้างนวัตกรรมที่แก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ - ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ได้
5. ทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพ	- สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น - ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์ - เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพอย่างสมัครใจ
6. สื่อ และการวัดการประเมินผล การเรียนรู้	- เลือกใช้สื่อที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและ กิจกรรมการเรียนรู้ - ออกแบบวิธีการวัด การประเมินผลการเรียนรู้ที่ หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ - นำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้
7. การบูรณาการความรู้และ ศาสตร์การสอน	- ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย และ สอดคล้องกับวัยและความต้องการของผู้เรียน - จัดการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับแผนการสอน
8. การจัดกิจกรรมเพื่อสร้าง บรรยากาศการเรียนรู้	- จัดสภาพแวดล้อมภายในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ - จัดกิจกรรมเพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมี ความสุขในการเรียน

ตารางที่ 2 แนวทางการประเมินตามพฤติกรรมบ่งชี้ในการจัดการเรียนรู้

2.3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน ควรประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพที่เกี่ยวกับความร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียน การเข้าถึงและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูร่วมกับการวิเคราะห์สมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2563) สามารถนำมากำหนดเป็นแนวทางการประเมินตามพฤติกรรมบ่งชี้ได้ดังนี้

สมรรถนะในมาตรฐาน ประสบการณ์วิชาชีพ	พฤติกรรมบ่งชี้
1. ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์	- ร่วมมือกับผู้ปกครองในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ - ร่วมมือกับผู้ปกครองในการแก้ปัญหาผู้เรียน
2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน	- มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชน เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน - เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน
3. ศึกษา เข้าถึงบริบทของชุมชน และสามารถอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม	- ศึกษาบริบทของชุมชนโดยรอบโรงเรียน เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับผู้เรียน - ปรับตัวให้สามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนโดยรอบโรงเรียนบนพื้นฐานความแตกต่างทางวัฒนธรรม
4. ส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ปราชญ์ชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม - เข้าร่วมกิจกรรมที่ชุมชนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริม อนุรักษ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตารางที่ 3 แนวทางการประเมินตามพฤติกรรมบ่งชี้ในความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู สามารถอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 การศึกษาสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามความคาดหวังของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่รับนิสิตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ต่างคาดหวังให้นิสิตนักศึกษาครูมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู ในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้ง 3 สมรรถนะ คือ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน (ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562, 2563) โดยทั้งอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้ปกครองนักเรียนมีความคาดหวังให้นิสิตนักศึกษาครูมีสมรรถนะในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมีความเข้าใจตรงกันว่า การฝึกปฏิบัติวิชาชีพครูในสถานศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างประสบการณ์และฝึกทักษะต่าง ๆ ให้แก่นิสิตนักศึกษาครู เพื่อให้มีสมรรถนะหรือความสามารถที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ครูได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อออกไปเป็นครู โดยควรมุ่งเน้นให้ครบถ้วนทั้ง 3 สมรรถนะ

สอดคล้องกับที่หน่วยฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้กำหนดขอบข่ายการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูไว้ในคู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ฝึกสอน) ฉบับปรับปรุง 2565 (วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา, 2565) อันประกอบด้วย การปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติ หน้าที่ การกิจที่ต้องรับผิดชอบในสถานศึกษา และในสารการฝึกทักษะที่นิสิตต้องบูรณาการความรู้ทั้งหมดมาใช้ในการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะที่ 1 การปฏิบัติหน้าที่ครู นอกจากนี้ในสารการฝึกทักษะที่นิสิตต้องวางแผนการสอนและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในรายวิชาที่รับผิดชอบ เลือกใช้และผลิตสื่อวัตกรรมการที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ เลือกใช้เทคนิคและยุทธวิธีในการจัดการเรียนรู้ เลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน นำผลการประเมินมาพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พร้อมทั้งจัดทำบันทึกและรายงานผลการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะที่ 2 การจัดการเรียนรู้ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามและปฏิบัติงานในสถานศึกษาแล้ว นิสิตนักศึกษาครูยังควรให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมอื่นที่จัดขึ้นในชุมชน รวมถึงการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้ปกครองนักเรียน กรรมการสถานศึกษา และสมาชิกในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับสมรรถนะที่ 3 ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอุบล พวงมาลา และคณะ (2562) ที่ทำการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า 1) สมรรถนะการปฏิบัติหน้าที่ครูหรือสมรรถนะคุณธรรมจริยธรรม มีตัวบ่งชี้ คือ ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จิตสาธารณะ จิตวิญญาณความเป็นครู และรักและศรัทธาในวิชาชีพครู 2) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ คือ การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการส่งเสริมการเรียนรู้ และ 3) สมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีตัวบ่งชี้ คือ การนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน และการนำชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน และงานวิจัยของกรกมล ชูช่วย และคณะ (2565) ที่ทำการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พบว่าตัวบ่งชี้สมรรถนะที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนานักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้มีความรู้ความสามารถตรงตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพทั้ง 3 สมรรถนะ คือ การปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องกับสภาพของข้อกำหนดตามมาตรฐานวิชาชีพครู

ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 การนำเสนอแนวทางในการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู พบว่า ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครูร่วมกับการวิเคราะห์สมรรถนะของนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในมาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ เพื่อนำมากำหนดเป็นรายละเอียดของพฤติกรรมบ่งชี้ในแนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพทั้ง 3 สมรรถนะ ให้มีความเป็นรูปธรรม ผู้ประเมินสามารถสังเกตพฤติกรรมได้ชัดเจน และง่ายต่อการนำไปใช้ในการประเมินนิสิตนักศึกษาครู ให้สนองต่อความต้องการของหน่วยผลิตนิสิตนักศึกษาครูของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่ล้วนต้องการให้นิสิตนักศึกษาครูที่ได้รับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในสถานศึกษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ เนื่องจากการประเมินสมรรถนะของครูผู้สอนเป็นปัจจัยสำคัญ McClelland (1999 อ้างถึงใน ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี และ จินตกานต์ สุธรรมดี, 2560) และ ศิริชัย กาญจนวาสี (2563) ได้อธิบายแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินสมรรถนะไว้ว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะของบุคคลเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน (Other characteristics) และเป็นคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลงานที่โดดเด่นกว่าคนอื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันเบื้องต้น อุปนิสัย ภาพลักษณ์ภายใน และบทบาทที่แสดงออกต่อสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้แสดงพฤติกรรมการทำงานที่ต่างกัน ดังนั้นการกำหนดนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะจึงเป็นสิ่งสำคัญในการสื่อสารสมรรถนะของบุคลากรวิชาชีพให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเครื่องมือสำหรับ

ประเมินและพัฒนาทรัพยากรบุคคลในองค์กร เนื่องจากการกำหนดนิยามและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญจะทำให้ผู้ประเมินทราบถึงมิติหรือองค์ประกอบย่อยของสมรรถนะ และพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะที่ชัดเจน เพื่อใช้ในการประเมินระดับคุณภาพหรือคุณค่าของสมรรถนะได้อย่างชัดเจน ตรงประเด็น และมีความน่าเชื่อถือ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2557)

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ที่ทำการวิจัยและพัฒนารูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติได้กล่าวถึงการประเมินสมรรถนะไว้ว่า การประเมินสมรรถนะมีหลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นกับประเภทของสมรรถนะที่จะประเมิน โดยวิธีประเมินจะประกอบด้วยตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่จะนำมาใช้ประเมิน 3 ด้าน คือ ความรู้ พฤติกรรม การทำงาน และทัศนคติ ส่งผลให้ผลการประเมินสามารถบ่งชี้ให้เห็นถึงระดับสมรรถนะของแต่ละบุคคลว่ามีสมรรถนะในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับใด และงานวิจัยของ วิภาวรรณ เอกวรรณัง และคณะ (2560) ที่ทำการพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่าควรพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูให้ครอบคลุมตามข้อกำหนดของมาตรฐานวิชาชีพครู กรอบมาตรฐานคุณวุฒิปริญาตรีครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และคุณลักษณะของครู เป็นแบบตรวจสอบรายการที่สามารถสังเกตเห็นการกระทำได้อย่างชัดเจน มีความยุติธรรมกับนักศึกษาที่ถูกประเมิน อาจารย์นิเทศก์และครูพี่เลี้ยงสามารถให้ข้อมูลย้อนกลับได้ง่าย นักศึกษาควรได้ประเมินตนเองเพื่อการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู และเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพในการปฏิบัติตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของผู้ประกอบวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้ง 3 สมรรถนะ คือ 1) การปฏิบัติหน้าที่ครู 2) การจัดการเรียนรู้ และ 3) ความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู ทั้งอาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนที่รับนิสิตจากวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยาเข้ารับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มาสังเคราะห์ร่วมกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาระเบียบ ข้อบังคับ ราชกิจจานุเบกษา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อนำไปกำหนดเป็นรายละเอียดของพฤติกรรมบ่งชี้ในแนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพให้มีความเป็นรูปธรรมและง่ายต่อการนำไปใช้ประเมินนิสิตนักศึกษาครูต่อไป ทั้งยังสามารถนำพฤติกรรมบ่งชี้ในแต่ละสมรรถนะไปออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้หรือกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสมรรถนะนิสิต

นักศึกษาครูให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่สอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการผลิตนิสิตนักศึกษาครู ทำให้สามารถผลิตนิสิตนักศึกษาที่มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูตามที่คุรุสภากำหนดไว้ได้ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงคุณภาพของสถาบันการผลิตครู และเป็นการการันตีเพื่อให้องค์กรและหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ เกิดความเชื่อมั่น ไว้วางใจในการผลิตครูของวิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 หน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตนิสิตนักศึกษาครู สามารถนำแนวทางการประเมินสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูไปใช้ในการกำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ นโยบาย และหลักสูตรในการผลิตครูของแต่ละสถาบันได้

1.2 หน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตนิสิตนักศึกษาครู ควรมีการกำหนดให้มีรายวิชาที่ส่งเสริมสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูในหลักสูตร โดยอาจเป็นวิชาบังคับหรือวิชาเลือกที่นิสิตนักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ หรือจัดให้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือโครงการต่อเนื่องที่เน้นการส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูให้กับนิสิตนักศึกษาครู

1.3 หน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตนิสิตนักศึกษาครู สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปเตรียมความพร้อมให้กับนิสิตนักศึกษาครูให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูตามข้อบังคับของคุรุสภา โดยการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะทั้ง 3 สมรรถนะให้เพิ่มมากขึ้น และครบถ้วนทั้ง 3 สมรรถนะ ทั้งการปฏิบัติหน้าที่ครู การจัดการเรียนรู้ และความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยพัฒนาเครื่องมือมาตรฐานเพื่อใช้ในการวัดและประเมินผลสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตนิสิตนักศึกษาครูมีเครื่องมือในการประเมินที่มีคุณภาพ เป็นไปตามมาตรฐานในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือ มีเกณฑ์การประเมินที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน นำไปสู่การได้มาซึ่งผลการประเมินที่มีความน่าเชื่อถือ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในการส่งเสริมสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้ง 3 สมรรถนะ เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ผลิตนิสิตนักศึกษาครูมีข้อมูลสำหรับการเตรียมความพร้อมในการพัฒนานิสิตนักศึกษาครูให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพครูต่อไป

2.3 ควรมีการศึกษาวิจัยแนวทางหรือการพัฒนาารูปแบบกิจกรรม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะนิสิตนักศึกษาครูให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู สารการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ทั้ง 3 สมรรถนะ เพื่อให้นิสิตนักศึกษาครูมีความพร้อมสำหรับการเข้ารับการฝึก

ประสบการณ์วิชาชีพในสถานศึกษา และมีความพร้อมสำหรับการประกอบวิชาชีพครูต่อไปในอนาคต

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กองทุนส่งเสริมววน.) ที่ให้ทุนสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งได้รับสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยพะเยา เลขที่สัญญา FF64-RIM054 ให้และผ่านการรับรองการยกเว้นพิจารณาจริยธรรมการวิจัย จากคณะกรรมการการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา

แหล่งอ้างอิง

- กรกมล ชูช่วย, สุดารัตน์ ศรีมา และนันทิยา น้อยจันทร์. (2565). การพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(1), 138-148. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/250968>
- ฉัตรณรงค์ศักดิ์ สุธรรมดี และจินตกานต์ สุธรรมดี. (2560). การประยุกต์ใช้สมรรถนะเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*, 11(1), 262-269. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/view/176387>
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2560). นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพในสถาบันการผลิตครูของไทย. *Veridian E-Journal Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ*, 10(3), 317-331. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/104016>
- ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง รายละเอียดของมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพครู ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2563, 7 พฤษภาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 137 ตอนพิเศษ 109ง. หน้า 10-14. <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/17130946.pdf>
- ภัทราพร เกษสังข์, อนุภูมิ คำยัง, กฤตธนรัตน์ พุทธเสน, และอรรวรรณ เกษสังข์. (2562). สมรรถนะและการประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูในศตวรรษที่ 21 ของครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม จังหวัดเลย. *วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย*, 11(1), 132-145. <https://li01.tci-thaijo.org/index.php/rmutsvrj/article/view/182205>
- มานุนณย์ สุติศา และศรายุทธ เกาคำ. (2560). การประเมินความรู้ของนักศึกษาตามสมรรถนะมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 11(1), 285-295. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU/article/view/82359>

- วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา. (2565). *คู่มือฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู (ฝึกสอน) ฉบับปรับปรุง 2565*. วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- วิภาวรรณ เอกวรรณัง, พิกุล เอกวางกูร และบุญเรียง ขจรศิลป์. (2560). การพัฒนาแบบประเมินสมรรถนะวิชาชีพครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา*, 9(2), 119-131. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/irdssru/article/view/214174>
- วิรุจ กิจนันทวิวัฒน์. (2560). การเปรียบเทียบความต้องการจำเป็นของครูนิเทศโรงเรียนและนิสิตฝึกปฏิบัติการวิชาชีพ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูของนิสิต ตามมาตรฐานวิชาชีพครู. *วารสารครุศาสตร์*, 45(1), 226-242. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/106116>
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2557). *การวัดและประเมินสมรรถนะของบุคลากรวิชาชีพ*. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. <http://www.edu.ru.ac.th/images/journal/13-journal-2557.pdf>
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2563). *ทฤษฎีการทดสอบแนวใหม่* (พิมพ์ครั้งที่ 5). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *การวิจัยและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ*. พรึกหวานกราฟฟิค.
- อุบล พวงมาลา, บุญเรียง ขจรศิลป์, และธนีนาฏ ณ สุนทร. (2562). การพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพครู ตัวบ่งชี้ เกณฑ์การประเมิน และแบบประเมิน สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. *วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย*, 11(2), 376-394. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/suedureasearchjournal/article/view/201886>